

**Onderwerp:** Besluitnota Voorjaarsnota 2023

**Datum vergadering:** 5-7-2023

**Registratienummer:** 1940339 versie 3

---

## Besluitnota

### Onderwerp

Concept-Voorjaarsnota 2023

### Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld, om als eerste bouwsteen voor de financiële en inhoudelijke uitwerking van de ontwerp-Begroting 2024, te hanteren:

1. de in de Voorjaarsnota 2023 geschetste ontwikkelingen en uitwerkingen van de strategische lijnen in exploitatie en investeringen en de daarbij behorende netto kosten- en investeringsniveau voor de periode 2024-2027;
2. een totale onttrekking aan de egalisatiereserves van € 7,084 miljoen om de stijging van de benodigde belastingopbrengsten voor de watersysteem- en de zuiveringsheffing voor het begrotingsjaar 2024 van respectievelijk 22,2% en 14,1% te beperken tot respectievelijk 11,2% en 7,5%.

### Inleiding

Voor u ligt het bestuursvoorstel bij de concept-Voorjaarsnota 2023. Vanwege de verkiezingen en de vorming van het nieuwe college is in de voorjaarsnota van dit jaar geen nieuw beleid opgenomen. Nieuw beleid voor de komende jaren zal vooral in het nog op te stellen coalitieakkoord naar voren komen. Daarom is het van belang dat de voorjaarsnota en het coalitieakkoord, die via gescheiden processen tot stand komen, wel samen de opmaat vormen naar de ontwerp-Begroting 2024. Bij de ontwerp-Begroting 2024 wordt de meerjarenbegroting per programma uitgewerkt en ook doorgerekend naar een meerjarenbeeld voor belastingtarieven en de ontwikkeling van de reserves per belastingcategorie.

### Beoogd effect

Met het voorgestelde besluit haalt het dagelijks bestuur het kader en de uitgangspunten op die gehanteerd moeten worden bij het opstellen van de ontwerp-Begroting 2024. Hierbij wordt ook het eventuele coalitieakkoord betrokken.

### Argumenten

#### 1.1 Doorrekening ingezet beleid leidt tot € 166,718 miljoen aan netto-kosten in 2024

Door nauwkeurig alle autonome ontwikkelingen en de doorwerking van het reeds ingezette beleid door te rekenen volgt dat de netto-kosten in 2024 stijgen tot € 166,718 miljoen. Daarbij is ook rekening gehouden met overige ontwikkelingen die volgens de ambtelijke organisatie nodig zijn om een goede invulling te geven aan het ingezette beleid. Inclusief de indexering voor loon- en overige kosten volgens de nieuwe cijfers van het CPB komt de ontwikkeling van de totale netto-kosten uit op 9,7%. De opbouw en de ontwikkeling van totale netto-kostenniveau van HDSR ziet er als volgt uit.

**Financieel kader totaal HDSR**

|                                                     | Begroting<br>2023 |
|-----------------------------------------------------|-------------------|
| Netto-kosten Begroting 2023                         | 152.037           |
| Totaal autonome ontwikkelingen                      |                   |
| Totaal doorwerking ingezet beleid                   |                   |
| Totaal overige ontwikkelingen                       |                   |
| Totaal ontwikkelingen Dynamische opgaven            |                   |
| <b>Totale netto-kosten VJN 2023</b>                 | <b>152.037</b>    |
| <i>jaarlijkse ontwikkeling netto-kosten</i>         |                   |
| <b>Belastingopbrengsten</b>                         | <b>145.739</b>    |
| <i>jaarlijkse ontwikkeling belastingopbrengsten</i> |                   |
| <b>Resultaat (mutatie egalisereserve)</b>           | <b>-6.298</b>     |

(bedragen x € 1.000)

| VOORJAARSNOTA 2023 |                |                |                |
|--------------------|----------------|----------------|----------------|
| 2024               | 2025           | 2026           | 2027           |
| 152.037            | 152.037        | 152.037        | 152.037        |
| 11.130             | 15.754         | 18.692         | 23.712         |
| 398                | 754            | 767            | 780            |
| 1.770              | 2.088          | 1.916          | 1.904          |
| 1.382              | 1.691          | 1.498          | 1.498          |
| <b>166.718</b>     | <b>172.324</b> | <b>174.911</b> | <b>179.932</b> |
| 9,7%               | 3,4%           | 1,5%           | 2,9%           |
| <b>159.634</b>     | <b>168.257</b> | <b>173.167</b> | <b>179.932</b> |
| 9,5%               | 5,4%           | 2,9%           | 3,9%           |
| <b>-7.084</b>      | <b>-4.068</b>  | <b>-1.744</b>  | <b>-</b>       |

De grootste kostenontwikkeling zien we bij de autonome ontwikkelingen met een stijging van de netto-kosten van € 11,130 miljoen (7,3%). Onder deze categorie valt het financieel effect van de cao van 2023 en de ontwikkeling van de loonkosten volgens de cijfers van het CPB. Onder autonome ontwikkelingen zijn verder de stijging van de overige kosten door de algemene indexering en de stijging van de kapitaallasten opgenomen. De rentelasten stijgen door een stijging van de financieringsbehoefte maar ook doordat het rentepercentage stijgt. Herfinanciering van aflopende leningen leiden tot hogere rentelasten. De afschrijvingslasten stijgen, in lijn met de meerjarenbegroting van 2023, door het gereedkomen van investeringsprojecten.

De resterende 2,4% stijging van de netto-kosten komt voort uit de overige ontwikkelingen, de ontwikkeling van de strategische lijnen en de doorwerking van reeds ingezet beleid. De in deze voorjaarsnota verwerkte overige ontwikkelingen zijn beperkt tot een aantal noodzakelijke versterkingen van de ambtelijke organisatie zodat een goede invulling aan het ingezette beleid kan worden gegeven.

**1.2 Het dekkingsvoorstel is conform de bij Begroting 2023 ingezette lijn**

De egalisereserves worden, inclusief het jaarresultaat van 2022, maximaal ingezet om de hogere kosten te dekken. Daarbij wordt de nu geldende ondergrens van de bandbreedte voor deze reserves van 5,0% niet bereikt zodat er € 1,8 miljoen incidentele ruimte voor het nieuwe bestuur beschikbaar is. De stijging van de belastingopbrengsten is met gemiddeld 9,5% hoger dan het uitgangspunt in het vorige coalitieakkoord van jaarlijks 4%. De combinatie van de stijging van de belastingopbrengsten en de inzet van € 7,084 miljoen uit de egalisereserves leiden tot een dekkingsvoorstel dat in lijn is met de uitgangspunten van Begroting 2023. De grotere stijging van de belastingopbrengsten is noodzakelijk om de kostenstijgingen, die vooral worden veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, op te vangen.

**Kanttekeningen****1.1 Het meerjarige beeld voor de netto-kosten is onzeker en nog zonder eventueel nieuw beleid van de nieuwe coalitie**

Het financieel kader in deze voorjaarsnota is gebaseerd op het beleid dat de laatste jaren door het bestuur is ingezet. Verder is gerekend met de actuele cijfers voor indexering en consequenties van de voor 2023 vastgesteld cao. Het klopt dat de kostenstijgingen voor 2025 en verder lager zijn dan tussen 2023 en 2024. Dat komt deels doordat in de ontwikkeling van 2023 naar 2024 ook een correctie is opgenomen van de begroting van 2023. Vooral de cao leidt tot hogere kosten in 2023 dan begroot. Maar dit komt ook doordat in deze voorjaarsnota geen nieuw beleid is opgenomen. Daarom is in het besluit ook nadrukkelijk vermeld dat de voorliggende voorjaarsnota de eerste bouwsteen voor uitwerking van de ontwerp-Begroting 2024 is. Het nog op te stellen coalitieakkoord is de andere bouwsteen. Dit kan zowel een verhogend als een verlagend effect hebben op het meerjarig financieel kader. Dat is aan de coalitie.

**1.2 Door voor 2024 bijna € 7,1 miljoen uit de egalisereserves in te zetten voor het verlagen van de benodigde belastingopbrengsten moeten deze later sneller stijgen**

De ruimte in de egalisereserves, inclusief het jaarresultaat van 2022, wordt in het meerjarig financieel kader volledig benut om de belastingopbrengsten niet te snel te laten stijgen. De inzet van

de egalisereserves loopt wel jaarlijks terug zodat toegewerkt wordt naar kostendeckende tarieven. Ook word de ondergrens van 5% van de bandbreedte niet bereikt en blijft er in de egalisereserves ruimte over die kan worden ingezet voor incidentele kosten.

### Kaders

Als kaders en uitgangspunten bij de totstandkoming van deze ontwerp-Voorjaarsnota 2023 gelden:

- artikelen 4 en 5 van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie HDSR, vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 juni 2010;
- Voorjaarsnota 2022;
- Begroting 2023;
- Waterbeheerprogramma 2022-2027;
- Besluit Beheer en Verantwoording Waterschappen (= BBVW), waarin is opgenomen dat er sprake moet zijn van een meerjarig sluitende meerjarenbegroting.

### Financiën

In onderstaande tabel is het dekkingsvoorstel van het dagelijks bestuur voor de netto-kosten van de komende vier jaren opgenomen.

#### Dekkingsvoorstel voor de VJN 2023:

|                                            | <b>Begroting<br/>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> | <b>2027</b> |
|--------------------------------------------|---------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Netto-kosten (x € 1,0 miljoen)             | 152,0                     | 166,7       | 172,3       | 174,9       | 179,9       |
| Ontwikkeling netto-kosten                  | +10,1%                    | +9,7%       | +3,4%       | +1,5%       | +2,9%       |
| Belastingopbrengsten<br>(x € 1,0 miljoen)  | 145,7                     | 159,6       | 168,3       | 173,2       | 179,9       |
| Ontwikkeling<br>belastingopbrengsten       | +5,6%                     | +9,5%       | +5,4%       | +2,9%       | +3,9%       |
| Inzet egalisereserves<br>(x € 1,0 miljoen) | 6,3                       | 7,1         | 4,1         | 1,7         | 0,0         |
| Dekkingspercentage<br>egalisereserves      | 13,6%                     | 9,8%        | 7,1%        | 6,0%        | 5,9%        |
| Ondergrens omvang<br>egalisereserves       | 5,0%                      | 5,0%        | 5,0%        | 5,0%        | 5,0%        |

### Vervolg

Vooruit lopend op de behandeling in de gecombineerde commissie op 13 juni 2023 vindt op 7 juni 2023 een technische bijeenkomst plaats. Op 26 juni 2023 wordt de concept-Voorjaarsnota 2023 behandeld in de auditcommissie om op 5 juli 2023 behandeld te worden in het algemeen bestuur.

### Communicatie

Na vaststelling van de Voorjaarsnota 2023 door het algemeen bestuur op 5 juli wordt de Voorjaarsnota 2023 op de website van HDSR gepubliceerd.

### Samenwerking & participatie

Niet van toepassing.

### Bijlagen

Bijlage 1: concept-Voorjaarsnota 2023 (DM 1935238)